



רשימת התיקים המשפטיים של עדאלה
תיקים תלויים ועומדים, מאי 2010

קרקעות וזכויות תכנון

בית המשפט העליון

דרישה לבטל את מדיניות מינהל מקרקעי ישראל, המאפשרת לשווק ולהקצות קרקעות שבשליטת קרן קיימת לישראל (קק"ל) במכרזים הפתוחים ליהודים בלבד.
בג"ץ 9205/04, עדאלה נגד מינהל מקרקעי ישראל ואח'

במאי 2009 חתמו המדינה וקק"ל על הסכם עקרונות לחילופי קרקעות, שלפיו המדינה תפצה את קק"ל ותעביר לה אדמות מדינה, אם ערבי אזרחי ישראל יזכה במכרז על מגרש שבשליטת קק"ל. באוגוסט 2009 עבר בכנסת חוק חדש לרפורמה בקרקעות, שגם הוא עוסק בחילופי קרקעות בין המדינה לקק"ל. תיק תלוי ועומד.

התנגדות למדיניות מינהל מקרקעי ישראל, המסתמך על **ועדות קבלה** כדי להקצות מגרשים לבנייה בכ-700 יישובים קהילתיים, באופן המדיר מיישובים אלה אזרחים ערבים, יהודים ממוצא מזרחי, משפחות חד-הוריות, הומואים ולסביות.
בג"ץ 8036/07, פתינה אבריק זבידאת ואח' נגד מינהל מקרקעי ישראל ואח'

באוקטובר 2007 הוציא בג"ץ צו ביניים, שהורה ליישוב הקהילתי רקפת לשמור מגרש למשפחת זבידאת עד לקבלת פסק דין סופי בעתירה; בינואר 2009 הוציא בג"ץ צו ביניים, המורה למדינה להגיש בתוך 60 יום את תגובתה לעתירה; ביוני 2010 הגיש עדאלה עתירה מתוקנת נגד החלטה חדשה של מינהל מקרקעי ישראל, המאשרת את פעילותן של ועדות הקבלה ואת ההסתמכות על הקריטריון של "התאמה חברתית" בקבלת מועמדים למגורים ביישוב. תיק תלוי ועומד.

דרישה להקפיא מכרז של חברה פרטית למכירת קרקעות שהופקעו מאזרחים ערבים באזור **נצרת** בשנת 1958.
בג"ץ 5902/08, סעידה חמדאן ואח' נגד משרד האוצר ואח'

ביולי 2008 דחה בג"ץ את הבקשה לצו ביניים; דיון נקבע ליולי 2010.

ייצוג משפחה ערבית בדווית בערעור של **מושב נבטים** על החלטת בית המשפט המחוזי. בית המשפט קבע כי למשפחה יהודית מהמושב יש זכות להשכיר את ביתה למשפחה הערבית, למרות ההתנגדות הגזענית של המושב.
בר"ע 7831/08, נבטים מושב עובדים להתיישבות חקלאית שיתופית בע"מ נגד זכאי ויצמן ואח'

במרס 2010 הורה בית המשפט העליון למשפחה הערבית להופיע בוועדת הקבלה של המושב. באפריל 2010 דחתה הוועדה את בקשתה של המשפחה הערבית. בית המשפט קבע דיון בפרשה בספטמבר 2010.

בתי משפט מחוזיים

P.O. Box 8921 Haifa 31090 Israel Tel: (972)-4-950-1610 Fax: (972)-4-950-3140

חיפה 31090, ص.ب 8921 هاتف 04-9501610 فاكس 04-9503140
חיפה 31090, ת.ד. 8921 טלפון 04-9501610 פקס 04-9503140

Email: adalah@adalah.org

<http://www.adalah.org>



התנגדות לתוכנית מתאר המאיימת בהפקעת אדמות השייכות ל-24 תושבי היישוב הערבי דליית אל-כרמל, כדי להקים את "גן לאומי ויער הר שוקף"
בית המשפט המחוזי בחיפה, ע"מ 4377/07, מקלדה סאפי ואח' נגד המועצה הארצית לתכנון ובנייה

בינואר 2008 הודיעה המדינה על החלטתה לבטל את הפקעת 27 מ-36 החלקות המיועדות להקמת הגן, ששטחן הכולל הוא כ-900 דונם. ארגון עדאלה מנהל מו"מ עם רשות הפארקים והגנים על שאר החלקות. במאי 2010 הגיש עדאלה סיכומים בתיק. תיק תלוי ועומד.

ערר על החלטת בית משפט השלום בבאר שבע לפנות כ-1,000 תושבים, ערבים בדווים אזרחי ישראל, מהכפר הלא מוכר אום אל-חיראן בנגב.
בית המשפט המחוזי בבאר שבע, ע"א 11165/09, איברהים אבו אלקיעאן ואח' נגד מדינת ישראל

מינהל מקרקעי ישראל מבקש לפנות את הכפר ולהקים על אדמתו יישוב יהודי בשם חירן; דיון בערר על החלטה זו התקיים ביוני 2010. בית המשפט הורה לצדדים לנהל משא ומתן ולגבש הסדר בתוך שלושה חודשים. תיק תלוי ועומד.

בתי משפט שלום

דרישה לבטל את תביעות הפינוי שהוגשו נגד כ-1,000 ערבים בדווים אזרחי ישראל תושבי אום אל-חיראן ותביעה להכיר בכפר הלא מוכר
בית משפט השלום בבאר שבע, ת"א 1769/08, מדינת ישראל ומינהל מקרקעי ישראל נגד איברהים פרהוד אבו אל-קיעאן ואח'

עדאלה מייצג 26 משפחות נוספות שנגדן הוגשו תביעות אזרחיות דומות; בית המשפט הוציא צווים לפינוי שתי משפחות, לפי דרישת המדינה (ראו ע"א 11165/09 לעיל); שמיעת הוכחות נקבעה ל-2010.

בקשות לבטל צווי הריסה שהוצאו במעמד צד אחד נגד 33 בתים בכפר הערבי הבדווי הלא מוכר אום אל-חיראן.
בית משפט השלום בבאר שבע, בקשות שונות, 6928/03, אבו אל-קיעאן עלי ואח' נגד מדינת ישראל

באוקטובר 2006 הורה בית המשפט לעכב את ביצוע צווי ההריסה, אבל ביוני 2007 הרס מינהל מקרקעי ישראל תשעה בתים בכפר, מתוך הפרה של החלטת בית המשפט. מרכז עדאלה דרש מהיועץ המשפטי לממשלה לפתוח בחקירה בעקבות הפעולות הלא חוקיות של המינהל. דיונים בתיק מתקיימים בכל שנת 2010.

45 בקשות דחופות לבטל צווי הריסה שהוצאו במעמד צד אחד כמעט לכל הבתים בכפר הערבי הבדווי הלא מוכר אלסרה שבנגב.
בית משפט השלום בבאר שבע, בקשות שונות 9364/06, סולימן נאסארה ועדאלה נגד מדינת ישראל

באוגוסט 2007 הורה בית המשפט להקפיא את צווי ההריסה; דיונים מתקיימים בכל שנת 2010.

ועדות תכנון

התנגדות לתוכנית המתאר למטרופולין באר שבע, ודרישה להכיר בכפר הערבי הבדווי אום אל-חיראן.

P.O. Box 8921 Haifa 31090 Israel Tel: (972)-4-950-1610 Fax: (972)-4-950-3140

חיפה 31090, ص.ب 8921 هاتف 04-9501610 فاكس 04-9503140

חיפה 31090, ת.ד. 8921 טלפון 04-9501610 פקס 04-9503140

Email: adalah@adalah.org

<http://www.adalah.org>



ההתנגדות הוגשה באוקטובר 2007 על ידי עדאלה ובמקום; החלטה סופית בעניין עדיין לא התקבלה.

ערר נגד תוכנית המתאר **לדליית אל-כרמל**, בנימוק שהתוכנית מתעלמת מזכויותיהם של תושבי העיר הערבים.

הערר הוגש במרס 2008, בעקבות ההחלטה לדחות את ההתנגדויות שהגישו תושבי העיר ולאשר את תוכנית המתאר. דיון בעניין נערך באוגוסט 2008; החלטה סופית בעניין עדיין לא התקבלה.

עדאלה והמרכז הערבי לתכנון אלטרנטיבי הגישו התנגדות, בדרישה לבטל תוכנית מתאר מקומית להקמת **העיר החרדית חריש באזור ואדי ערה**. ההתנגדות הוגשה ביולי 2010 לוועדה מיוחדת, שהוקמה כדי לתכנן את חריש.

זכויות אזרחיות ופוליטיות

בית המשפט העליון

דרישה לפתוח מחדש לתפילה את **המסגד הגדול** בבאר שבע.
בג"ץ 7311/02, האגודה לסיוע ולהגנה על זכויות הבדווים בישראל ואח' נגד עיריית באר שבע ואח'

הדיון המשפטי נמשך שמונה שנים. ביוני 2009 הורה בית המשפט לצדדים להגיע להסכם בתוך 60 יום; הצדדים לא הצליחו להגיע להסכם. התיק תלוי ועומד לפני הכרעה.

ניסיון להפוך את התיקון החדש **לחוק האזרחות**, המונע איחוד משפחות בישראל בין פלסטינים אזרחי ישראל לפלסטינים מהשטחים הכבושים ומ"מדינות אויב" – סוריה, לבנון, איראן ועיראק
בג"ץ 830/07, עדאלה נגד שר הפנים ואח'

במאי 2008 דרש בג"ץ מהמדינה לנמק מדוע החוק חוקתי; בדיון שהיה במרס 2009 הגיש עדאלה חוות דעת של שלושה מומחים מבריטניה, מדרום אפריקה ומארגון Open Society Justice Initiative; בדיון נוסף שהתקיים במרס 2010 לפני הרכב מורחב של 11 שופטים, הורה בית המשפט למדינה לספק לו נתונים חדשים שיתייחסו לשאלה מדוע החוק נחוץ מסיבות ביטחוניות; בתגובה שהגישה באפריל 2010 קבעה המדינה, ש-54 בני אדם שקיבלו מעמד בישראל באמצעות איחוד משפחות נתפסו או כמעורבים ישירים בפיגועי טרור, או שביצעו פעולת טרור נמנע מהם ברגע האחרון; ביוני 2010 הגיש עדאלה את תגובתו לטענות המדינה והעלה ספקות רבים בנוגע לאמינות המידע שמסרה. הכנסת האריכה את תוקפו של החוק עד ינואר 2011; אלפי משפחות נפגעות מהחוק; תיק תלוי ועומד.

דרישה לבטל חוק חדש, **שביטל את הבחירות המקומיות** למועצה האזורית אבו בסמה. במועצה חברים יישובים ערביים בדוויים בנגב, שבהם 25 אלף בעלי זכות הצבעה. החוק ביטל את הבחירות למועצה ובמקומה השאיר על מכונה מועצה ממונה.
בג"ץ 3183/10, חוסיין אל-רפאיעה ואח' נגד שר הפנים ואח'

העתירה הוגשה בשיתוף עם האגודה לזכויות האזרח בישראל. דיוק נקבע לפברואר 2011; תיק תלוי ועומד



עתירה שהוגשה בשם אזרח דרוזי, בדרישה לשנות את סעיף הלאום במרשם האוכלוסין ולקבוע כי הוא "ערבי" ולא "דרוזי".
ה"פ 11910-07-10, חלבי נ' משרד הפנים

העתירה הוגשה ביולי 2010, תיק תלוי ועומד.

בית משפט השלום

הגנה על 11 אזרחים, העומדים לדין פלילי בעקבות השתתפותם בהפגנה ליד שדה תעופה צבאי בצפון, במחאה על פעולות חיל האוויר הישראלי במלחמה נגד חיזבאללה ב-2006.
בית משפט השלום בנצרת, ת"פ 13628-11/08, מדינת ישראל נ' עמית פרלסון ואח'

בית המשפט יקיים דיונים בתיק ב-2010.

הגנה על ארבעה אזרחים העומדים לדין פלילי בעקבות השתתפותם בהפגנת מחאה נגד המתקפה הצבאית של ישראל על עזה, שהתקיימה מול שגרירות מצרים בתל אביב ב-29 בדצמבר 2008.
בית משפט השלום בתל אביב, ת"פ 1152/09, מדינת ישראל נ' ג'ורג' גנטוס ואח'

דיון התקיים ביוני 2010. לאחר מסירה של צילומי וידיאו מההפגנה, הורה בית המשפט לקיים משא ומתן בין עדאלה לפרקליטות. הדיון הבא יתקיים באוקטובר 2010.

ייצוג של חבר הכנסת הערבי מוחמד ברכה, שכתב אישום שהוגש נגדו מייחס לו ארבע עבירות של תקיפת שוטרים או העלבת שוטרים, בעקבות השתתפותו בהפגנות נגד חומת הפרדה ונגד המלחמה בין 2005 ל-2007.

בית משפט השלום בתל אביב, ת"פ 12318-12/09, מדינת ישראל נגד מוחמד ברכה
דיון התקיים במרס 2010; באפריל 2010 דחה בית המשפט פנייה של ההגנה נגד האיחוד הלא חוקי של ארבע העבירות; עדאלה הגיש עתירה לבג"ץ ביולי 2010.

הגשת תביעה נגד רשות שדות התעופה בשמה של ד"ר נאדרה שלהוב-קבורקיאן, עקב יחס מעליב ומשפיל בנמל התעופה בן-גוריון.
בית משפט השלום בתל אביב, ת"א 6783-11/09, נאדרה שלהוב-קבורקיאן נ' רשות שדות התעופה ואח'

ביוני 2010 הורה בית המשפט לצדדים להשתתף בפגישת תיווך שהיתה ביולי 2010. הדיון הבא בבית המשפט נקבע לינואר 2011. תיק תלוי ועומד.

זכויות כלכליות וחברתיות, הזכות לחינוך

בית המשפט העליון

דרישה ליישם פסק דין תקדימי, שקבע כי יש לבטל תוכנית סוציו-אקונומית ממשלתית מרכזית – תוכנית אזורי עדיפות לאומית. בפסק הדין של בג"ץ נאמר כי התוכנית מפלה לרעה את האזרחים הערבים, בעיקר בתחום החינוך.

P.O. Box 8921 Haifa 31090 Israel Tel:(972)-4-950-1610 Fax: (972)-4-950-3140

חיפה 31090, ص.ب 8921 هاتف 04-9501610 فاكس 04-9503140
חיפה 31090, ת.ד. 8921 טלפון 04-9501610 פקס 04-9503140

Email: adalah@adalah.org

<http://www.adalah.org>



בג"ץ 2773/98 ובג"ץ 11163/03, ועדת המעקב העליונה של הציבור הערבי בישראל ואח' נ' ראש הממשלה

בג"ץ, בהרכב מורחב של שבעה שופטים, קיבל את העתירה בפברואר 2006 וביטל פה אחד את החלטה. ביוני 2007 העניק בית המשפט, למרות התנגדות עדאלה, ארכה של שנה ליישם את פסק הדין. בינואר 2008 הגיש עדאלה בקשה לביזיון בית המשפט והמדינה הודיעה כי היא זקוקה לחמש שנים נוספות כדי ליישם את הפסיקה. בנובמבר 2008 נתן בית המשפט למדינה ארכה של שנה נוספת, כדי ליישם את הפסיקה עד ספטמבר 2009. בספטמבר 2009 החליטה הממשלה להאריך את תוקף החלטה עד ינואר 2012, כדי לעקוף את פסק הדין. ביוני 2010 הגיש עדאלה בקשה נוספת לביזיון בית המשפט, מכיוון שהממשלה אינה מיישמת את החלטת בית המשפט.

דרישה לפתוח בית ספר תיכון ראשון בכפרים הלא מוכרים בנגב, המיועד ל-750 תלמידים.
בג"ץ 7562/09, פאטמה אבו סבילה ואח' נ' משרד החינוך ואח'

העתירה הוגשה לראשונה ב-2005, בג"ץ 2848/05; בינואר 2007 נתן בג"ץ אישור להסכם, שלפיו משרד החינוך יקים בית ספר באזור הכפרים הלא מוכרים אבו תלול ואל-שהבי ויפתח אותו עד ספטמבר 2009; בית הספר לא נפתח ועדאלה הגיש עתירה חדשה, בצירוף בקשה לביזיון בית המשפט. בתגובה לעתירה שהגישה המדינה בדצמבר 2009, נטען כי ההליך של השגת אישורים לתכנון בניין בית הספר מתקדם. במרס 2010 הורה בית המשפט למדינה להודיע לו על השלמת הליך התכנון עד ספטמבר 2010.

התנגדות להקצאה לא שוויונית של מענקי איזון לרשויות מקומיות יהודיות ולרשויות ערביות.
בג"ץ 6223/01, הוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות בישראל ואח' נגד משרד הפנים ואח'

התדיינות משפטית שנמשכת זה עשר שנים. בפרק הזמן הזה, המדינה בוחנת את הקריטריונים לחלוקת מענקי איזון. משרד הפנים הקים ועדה כדי לקבוע קריטריונים חדשים, שהיתה אמורה להגיש דו"ח עד סוף דצמבר 2009. בינואר 2010 הורה בג"ץ למדינה להגיש לו עדכון במרס 2010 ובהמשך הורה להגיש את העדכון ביולי 2010.

דרישה לבטל חקיקה השוללת קצבת הבטחת הכנסה ממחוסרי תעסוקה שבבעלותם או בשימושם רכב מנועי.
בג"ץ 10662/04, סלאח חסן ואח' נגד המוסד לביטוח לאומי ואח'

ביוני 2009 הורה בג"ץ למוסד לביטוח לאומי ולמשרד התעשייה, המסחר והתעסוקה לנמק מדוע מי שבבעלותם או בשימושם רכב מנועי אינם יכולים לקבל קצבת הבטחת הכנסה, לפי תיקונים חדשים לחוק הבטחת הכנסה, התשמ"ב-1982. תיק תלוי ועומד.

עתירה לביטול חוק לתיקון פקודת מס הכנסה, שלא כלל חמישה יישובים בדוויים בנגב ברשימת היישובים הזכאים להטבות מס.
בג"ץ 6901/05, ראש העיר רהט ואח' נגד שר האוצר ואח'

ביולי 2007 הורה בג"ץ למדינה לספק לו מידע עדכני בנוגע לתיקון לחוק, שבו ייקבעו קריטריונים ברורים, עקביים ושוויוניים למתן ההטבות. דיון בעניין נערך בנובמבר 2008 ובית המשפט הורה למדינה למסור לו עדכון על הקריטריונים החדשים בנוגע לזכאות להטבות מס עד לספטמבר 2009. בדיון שהיה בדצמבר 2009, הורה בית המשפט למדינה להעביר לו עדכון על הליכי החקיקה בעניין. תיק תלוי ועומד.

ערר על החלטה של בית המשפט המחוזי בחיפה (בשבתו כבית משפט לענייני מים) לא להורות על מתן גישה למים למאות ערבים בדוויים החיים בכפרים לא מוכרים בנגב.

ע"א (ערר אזרחי) 9535/06, עבדאללה אבו מסאעד ואח' נגד נציב המים ומינהל מקרקעי ישראל

P.O. Box 8921 Haifa 31090 Israel Tel: (972)-4-950-1610 Fax: (972)-4-950-3140

חיפה 31090, ص.ب 8921 هاتف 04-9501610 فاكس 04-9503140

חיפה 31090, ת.ד. 8921 טלפון 04-9501610 פקס 04-9503140

Email: adalah@adalah.org

<http://www.adalah.org>



התיק תלוי ועומד לפני פסק דין סופי.

דרישה לכלול את הכפר עראמשה ברשימת היישובים הזכאים למכסות ייצור ושיווק של ביצים למאכל.

בג"ץ 3815/08 איאד מג'יס ואח' נגד שר החקלאות

בתגובה לעתירה הצהיר היועץ המשפטי לממשלה, באוקטובר 2008, כי המצב הקיים, הנובע מסיבות היסטוריות, שבו אין חקלאים ערבים בין הזכאים למכסות לייצור ולשיווק של ביצי מאכל, אינו ראוי ואינו תקין. היועץ המשפטי הוסיף כי מנוסחים קריטריונים חדשים. בדיון שהיה ביולי 2010 הוציא בית המשפט צו המחייב את המדינה לנמק מדוע אי אפשר לכלול את עראמשה ברשימת היישובים הזכאים לקבל מכסות לייצור ביצים ומדוע אין קריטריונים ברורים ושוויוניים לקבלת מכסות לייצור ביצים.

דרישה שמשד הבריאות יפתח מחדש את תחנות "טיפת חלב", המשרתות כ-18 אלף תושבים, בשלושה כפרים לא מוכרים בנגב – קסר אל-סר, אבו תלול וואדי אל-ניעם.

בג"ץ 10054/09, ודאד אל-הוואשלי ואח' נגד משרד הבריאות

תחנות "טיפת חלב" שבמוקד עתירה זאת נפתחו בעקבות התדיינות משפטית שזם עדאלה ב-1997; המדינה טענה כי לא הצליחה למשוך צוות רפואי ברמה הולמת לעבוד בתחנות אלה וסגר אותן ב-2009. בעקבות העתירה של עדאלה אימץ משרד הבריאות תוכנית למתן תמריצים לאחיות שיעבדו במרפאות אלה, אלא שהתוכנית לא מומשה והמרפאות נשארו סגורות. בית המשפט הורה למדינה לעדכן אותן באוקטובר 2010. תיק תלוי ועומד.

בתי דין לעבודה

דרישה לתקן את ההסכם הקיבוצי להנהגת פנסיה חובה ולהחיל אותו על כל המועסקים מגיל 18 ומעלה.

הסכם קיבוצי 52/09, עדאלה ואדוה נגד שר העבודה, לשכת התיאום וההסתדרות

נערך דיון בתיק, לפני הרכב של שבעה שופטים בבית הדין הארצי לעבודה; התיק תלוי ועומד לפני פסק דין.

זכויות אסירים

בית המשפט העליון

ייצוג אסיר פוליטי ערבי בבית המשפט המחוזי, בדרישה לאפשר לו להתייחד עם בת זוגו על מנת להביא ילד לעולם, כפי שאסירים יהודים ישראלים כמו רוצחו של ראש הממשלה יצחק רבין, יגאל עמיר, זכאים להתייחד עם בנות זוגם.

בית המשפט המחוזי בנצרת, ע"א 609/08, וליד דקה נגד שירות בתי הסוהר

השב"כ הגיש לבית המשפט ראיות חסויות. בדיון שהתקיים באפריל 2009, עדאלה התנגד להגשת ראיות אלה. בספטמבר 2009 פסק בית המשפט המחוזי, כי "אסירים ביטחוניים" מנועים מלהביא ילדים לעולם; באוקטובר 2009 הגיש עדאלה ערר על החלטה לבית המשפט העליון. ביוני 2010

P.O. Box 8921 Haifa 31090 Israel Tel: (972)-4-950-1610 Fax: (972)-4-950-3140

חיפה 31090, ص.ب 8921 هاتف 04-9501610 فاكس 04-9503140

חיפה 31090, ת.ד. 8921 טלפון 04-9501610 פקס 04-9503140

Email: adalah@adalah.org

<http://www.adalah.org>



המליץ בית המשפט העליון לשירות בתי הסוהר לבחון מחדש את האפשרות שהעותר יקבל את הזכות להתייחד עם בת זוגו כדי להביא ילד לעולם.

שטחים כבושים

בית המשפט העליון

התנגדות לביטול מעמד תושב ירושלים של חברי המועצה המחוקקת הפלסטינית שנבחרו מטעם מפלגת השינוי והרפורמה.
בג"ץ 7803/06, חאלד אבו ערפה ואח' נגד שר הפנים

עדאלה והאגודה לזכויות האזרח הגישו לבית המשפט חוות דעת כידידי בית המשפט, נגד החלטתו של שר הפנים לבטל את מעמד תושב ירושלים של שלושה מחברי המועצה המחוקקת הפלסטינית ושר לשעבר ברשות הפלסטינית. התושבות בוטלה בצעד חסר תקדים, בנימוק שהארבעה גילו "חוסר נאמנות" בהיותם חברי "פרלמנט זר". בספטמבר 2008 הורה בג"ץ לחברי הפרלמנט להגיש למשרד הפנים בקשות לחידוש מעמד התושב שלהם. בג"ץ נמנע מפסיקה עקרונית בעניין החוקיות של שלילת מעמד התושבות. במאי 2010 הודיעה משטרת ישראל לארבעת המנהיגים שהם מגורשים וביוני 2010 הוגשה לבית המשפט בקשה להוצאת צו מניעה, כדי למנוע את הגירוש. בית המשפט דחה את הבקשה וקבע כי היא זהה לסעד העיקרי שאליו התייחסה העתירה ושהגירוש אינו "צעד בלתי הפיך". לפיכך, בית המשפט אישר את גירושם של הארבעה בלי דיון מוקדם בעתירתם. גם ההחלטה כזאת אין תקדים. דיון נקבע לספטמבר 2010.

ארגוני זכויות אדם דורשים לפתוח בחקירה פלילית נגד מפקדי צבא ופקידי ממשלה ישראלים, האחראים להרג ולהריסת הבתים הנרחבת ברפיח בשנת 2004.
בג"ץ 3292/07, עדאלה ואח' נגד היועץ המשפטי לממשלה ואח'

דיון התקיים במאי 2009; התיק תלוי ועומד לפני פסיקה.

דרישה להוציא צו שיחייב את המוסד לביטוח לאומי לשלם מייד את גמלאות הנכות המגיעות לכ- 700 עובדים פלסטינים בעזה.
בג"ץ 6820/09, פאדל אבו אל-קומצאן ואח' נ' בנק ישראל ואח'

תשלומי הגמלאות הופסקו ב-2009, לאחר שבנק ישראל הפסיק את כל ההעברות הבנקאיות בין ישראל לעזה. משא ומתן שמנהלות ישראל והרשות הפלסטינית, שנועד להקים מנגנון להעברת הקצבאות, כמעט הושלם; תיק תלוי ועומד.

ועדות תכנון

התנגדות לתוכנית כביש הטבעת המזרחי בירושלים, המיועדת ליצור כבישי אפרטהייד ולהפוך את השכונות הפלסטיניות במזרח ירושלים לקנטונים, תוך הפרה של המשפט הבינלאומי והחוק הישראלי.

התנגדות לתוכנית הוגשה במרס 2008, בשם עמותות פלסטיניות וארבע רשויות מקומיות

הוועדה דנה בהתנגדות ביולי 2009; ההתנגדות תלויה ועומדת לפני הכרעה.

P.O. Box 8921 Haifa 31090 Israel Tel: (972)-4-950-1610 Fax: (972)-4-950-3140

חיפה 31090, ص.ب 8921 هاتف 04-9501610 فاكس 04-9503140

חיפה 31090, ת.ד. 8921 טלפון 04-9501610 פקס 04-9503140

Email: adalah@adalah.org

<http://www.adalah.org>



התנגדות לתוכנית המתאר המחוזית לירושלים, שתכניס את הפלסטינים תושבי העיר לטבעת חנק, תרחיב עוד יותר את ההתנחלויות ותשנה את ההרכב הדמוגרפי של העיר. התנגדות הוגשה למועצה הארצית לתכנון ובנייה בנובמבר 2008, בשיתוף עם הקואליציה האזרחית להגנה על זכויות הפלסטינים בירושלים

דין בהתנגדות התקיים באוגוסט 2009; ההתנגדות תלויה ועומדת לקראת הכרעה.

החלטות של בתי משפט והסכמים שהושגו ב-2010

הזכות לקרקע וזכויות תכנון

בקשה לבטל את "תוכנית דרך היין", שתאפשר הקמת כ-30 התיישבויות בודדים בנגב, או שתעניק אישור בדיעבד להתיישבויות בודדים קיימות באזור, כדי להבטיח שקרקעות אלה יישמרו בשימוש בלעדי של יהודים. בג"ץ 2817/06, עדאלה ואח' נגד המועצה הארצית לתכנון ובנייה ואח'

ביוני 2010 דחה בג"ץ את העתירה ופסק שהחלטת רשויות התכנון לאשר את "תוכנית דרך היין" היא חלק ממדיניות התכנון ושלבית המשפט אין סמכות להתערב בה. בפסק הדין לא התייחס בית המשפט לטיעוני העותרים בדבר הפגיעה שתגרם התוכנית, בעיקר בכל הנוגע לחלוקה לא שוויונית של קרקעות ולאפליית הכפרים הלא מוכרים של הערבים הבדווים בנגב. בית המשפט אף התעלם מהגישה הגזענית העומדת מלכתחילה מאחורי התוכנית להקמת התיישבויות בודדים.

ייצוג תושבי הכפר כמאנה בגליל, הנאבקים בקריטריונים הגזעניים שהיישוב היהודי הסמוך, כמון, מציב כתנאי להסכמתו לאישור תוכנית המתאר של כמאנה. בג"ץ 6176/06, כמון – אגודה שיתופית להתיישבות חקלאית בבקעת בית הכרם נ' המועצה הארצית לתכנון ובנייה ואח'

העותרים משכו את העתירה בינואר 2010.

ערר נגד הפקעת אדמות בלג'ון, השייכות ל-486 משפחות ערביות המתגוררות באום אל-פחם. ע"א (ערר אזרחי) 4067/07, ג'בארין ואח' נ' מדינת ישראל ואח'

בינואר 2010 דחה בית המשפט העליון את הערר ופסק, מתוך התעלמות מוחלטת מזכויות הקניין של בעלי האדמות הערבים, שאדמות שהופקעו ב-1953 ל"צורכי התיישבות", גם אם לא שימשו לצרכים אלה, לא יוחזרו לבעליהן.

דרישה להכין תוכנית מתאר חדשה לדליית אל-כרמל, כדי להפסיק הריסת מאות בתים ביישוב. בית המשפט המחוזי בחיפה, עת"מ 7649/09, תאופיק זידאן נ' המועצה הארצית לתכנון ובנייה

בינואר 2010 הורה בית המשפט למועצה הארצית לתכנון ובנייה להכין תוכנית מתאר חדשה, תוך שיתוף של התושבים ומומחים מטעמם.

עתירה בשם תושבים מכפר קמא, בדרישה לשנות את הליכי המכרז של מינהל מקרקעי ישראל למכירת מגרשים לבנייה ביישוב, שהעניקו עדיפות לחיילים משוחררים. עת"מ 201/09, שמסי נ' מינהל מקרקעי ישראל



בעקבות העתירה ערך מינהל מקרקעי ישראל תיקונים מזעריים בהליכי המכרז; לאחר מכן הוענקו שני מגרשים, מתוך 18 חלקות שעמדו למכרז, לתושבים שלא שירתו בצבא. לפני העתירה לא הוקצה שום מגרש לתושבים שלא שירתו בצבא.

זכויות אזרחיות ופוליטיות

עתירה שהוגשה בשם הסופר הערבי עלא חליחל, שביקש לאפשר לו לצאת לביקור בלבנון כדי לקבל את הפרס הספרותי היוקרתי "ביירות 39".
בג"ץ 2390/10, עלא חליחל נ' שר הפנים

באפריל 2010 קיבל בג"ץ את העתירה ופסק שחליחל יכול לנסוע ללבנון, מכיוון שאין סיבה ביטחונית למנוע זאת ממנו ואף על פי שראש הממשלה ושר הפנים סירבו לאשר את הנסיעה. בית המשפט הורה למדינה לנמק מדוע אינה קובעת קריטריונים ברורים ושוויוניים לטיפול בבקשות של אזרחים ישראלים לבקר בארצות המוגדרות "מדינות אויב" על פי החוק הישראלי.

זכויות כלכליות וחברתיות, הזכות לחינוך

התנגדות למגבלת הגיל שקבעה אוניברסיטת תל אביב, המפלה סטודנטים ערבים שמבקשים להתקבל ללימודים בפקולטה לרפואה.
בית המשפט המחוזי בתל אביב, ת"א 185/08, ועד הסטודנטים הערבים באוניברסיטת תל אביב ואח' נגד אוניברסיטת תל אביב

בפברואר 2010 דחה בית המשפט את העתירה שהגיש עדאלה, בטענה שלא הוגשה על ידי עותר יחיד ושלעדאלה אין עילה לתביעה. בדרך כלל אין מחילים מגבלות גיל על סטודנטים יהודים ישראלים העתידים לשרת בצבא.

דרישה לבטל קריטריון חדש, שלפיו שירות צבאי הוא תנאי להעסקת עובדים ברכבת ישראל.
בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב, עב' 4962/09, עבדאללה תאיה נ' רכבת ישראל

בספטמבר 2009 נתן בית המשפט צו מניעה זמני נגד פיטוריהם של 130 עובדים ערבים מהרכבת. בעקבות דיון שהיה בפברואר 2010, רכבת ישראל חזרה בה מהקריטריונים החדשים ולאחר מכן ביטלה אותם.

עדאלה מייצג בעלי מסעדה ערבי, שסירב לשרת חיילים במדים.
בית המשפט לעניינים מקומיים, חיפה, 21/10, אנס דיב נ' עיריית חיפה

באפריל 2010 דחה בית המשפט בקשה שהגישה עיריית חיפה לסגור את המסעדה.

דרישה שחברת מקורות תחדש את אספקת המים ל-7,500 תושבים ערבים מראמה, שמשלמים את חשבון המים שלהם ומשלמים גם בתמורה לשירותי חינוך, שירותי בריאות, שירותים חברתיים ושירותי רווחה ביישוב.
בג"ץ 2094/10, נסרין בשארה אסד ואח' נ' מקורות

חברת המים טוענת כי היא מפסיקה את אספקת המים לתושבים, אם הרשות המקומית אינה משלמת 80% מחשבונות המים החריגים. העתירה נדחתה ביולי 2010.

זכויות אסירים

דרישה לאפשר לאסירים פוליטיים פלסטינים להיות במגע גופני עם ילדיהם הקטנים בביקורי משפחות.

P.O. Box 8921 Haifa 31090 Israel Tel: (972)-4-950-1610 Fax: (972)-4-950-3140

חיפה 31090, ص.ب 8921 هاتف 04-9501610 فاكس 04-9503140

חיפה 31090, ת.ד. 8921 טלפון 04-9501610 פקס 04-9503140

Email: adalah@adalah.org

<http://www.adalah.org>



בג"ץ 7585/04, חכים כנאענה ואח' נגד שירות בתי הסוהר

במרס 2010 קיבל בג"ץ את העתירה וקבע כי ילדים מתחת לגיל 8 רשאים לחבק את הוריהם האסירים לפחות אחת לחודשיים. בית המשפט העיר, עם זאת, שיש להביא בחשבון את מצבו האישי של כל אסיר וכי במקרים מסוימים יימנעו מאסיר ביקורי משפחות בגלל מצבו האישי.

דרישה לשיפור תנאי ההסעה של אסירים בכלי הרכב של שירות בתי הסוהר.
בג"ץ 1482/08, עדאלה ואח' נגד שירות בתי הסוהר ואח'

העתירה הוגשה במשותף על ידי עדאלה, רופאים לזכויות אדם – ישראל והקליניקה לזכויות ולשיקום אסירים בפקולטה למשפטים באוניברסיטת חיפה. העותרים הגישו בקשה מעודכנת בנובמבר 2009. העותרים משכו את העתירה ביולי 2010, לאחר שבית המשפט הדגיש כי רוב הבעיות שצוינו בעתירה נפתרו בעקבות הדיון המשפטי.

ייצוג של ד"ר עומר סעיד, פעיל פוליטי מוביל, בעניינים הנוגעים למעצר לפני משפט: צו איסור פרסום, מניעת מפגש עם עורכי דין ומעצר ממושך.

בית המשפט המחוזי בנצרת, ת"פ 44055-05/10, מדינת ישראל נ' עומר סעיד

ד"ר סעיד נעצר באפריל 2010. באי כוחו, עורך הדין חוסין אבו חוסין ועדאלה, עירערו על צו איסור הפרסום המוחלט שהוטל על הפרשה, שהוסר באופן חלקי אחרי כמה ימים; על מניעת מפגש של העצור עם עורך דין במשך 16 יום; ועל המעצר עצמו. ד"ר סעיד הועמד לדין בסוף מאי 2010. כתב האישום ייחס לו עבירות של יצירת מגע עם סוכן חוץ והעברת ידיעות שעלולות להיות לתועלת האויב. העונש על עבירות אלה הוא 15 שנות מאסר. ב-8 ביולי 2010 דן בית המשפט המחוזי בנצרת את ד"ר סעיד לשבעה חודשי מאסר, לאחר שקיבל הסדר טיעון שסוכם בין הפרקליטות לבאי כוחו של הנאשם. בהסדר הודה ד"ר סעיד בעבירה קלה.

ייצוג של מר אמיר מח'ול, מנכ"ל "אתאג'ה", איחוד העמותות הערביות בישראל, ופעיל זכויות אדם בעניינים הנוגעים למעצר לפני משפט: צו איסור פרסום, מניעת מפגש עם עורכי דין ומעצר ממושך, שיטות חקירה לא חוקיות של השב"כ והאזנה לא חוקית לשיחות עם עורכי דין.

בית המשפט המחוזי בחיפה, ת"פ 43935-05/10, מדינת ישראל נגד אמיר מח'ול; תיק תלוי ועומד

אמיר מח'ול נעצר באישון לילה בביתו באפריל 2010 ונערך חיפוש בביתו ובמשרדו. עדאלה ועורך הדין חוסין אבו חוסין הגישו עררים על צו איסור הפרסום המוחלט שהוטל על הפרשה, שהוסר באופן חלקי; ועל מניעת מפגש של העצור עם עורך דין, שנדחה. צוות ההגנה של מח'ול הודיע כי לא יופיע בבית המשפט, מכיוון שבתנאים אלה אין משמעות לייצוג: עורכי הדין לא יכלו להיפגש עם מח'ול, שלא היה נוכח בדיונים שבית המשפט קיים בפרשה. מיד אחר כך הסיר בית המשפט את הצו, שהיה בתוקף 11 ימים. עדאלה גם ביקש לתת פומבי לשיטות החקירה הבלתי חוקיות שנקט השב"כ בחקירתו של מח'ול, אבל לא יכול לעשות זאת עד להגשת כתב האישום בסוף מאי 2010, בגלל צו איסור פרסום חלקי. ארגון רופאים לזכויות אדם פנה לרשויות וביקש לקבל את הרשומות הרפואיות של מח'ול. לאחר דחיות ועיכובים רבים קיבל הארגון אישור לביקור של רופא עצמאי אצל מח'ול. המדינה האשימה את מח'ול בריגול, סיוע לאויב בשעת מלחמה ומגע עם סוכן חוץ – אישומים שהעונש עליהם הוא מאסר עולם. מח'ול, שמכחיש בתוקף האשמות אלה, עדיין כלוא. עדאלה פנה לבית המשפט וביקש לאפשר לעורכי דינו של מח'ול להיפגש עמו ולשוחח אתו במקום בטוח, לאחר שהבינו שהיתה האזנה למפגשים שלהם אתו. עורך הדין אביגדור פלדמן, מומחה בתיקי ריגול, קיבל על עצמו את ייצוגו של מח'ול.

עתירה לצו הביאס קורפוס ודרישה לקבל מידע על הנוסעים במשט החירות לעזה.

בג"ץ 4193/10, עדאלה ואח' נגד שר הביטחון ואח'

העתירה נדחתה ביוני 2010.

P.O. Box 8921 Haifa 31090 Israel Tel: (972)-4-950-1610 Fax: (972)-4-950-3140

חיפה 31090, ص.ب 8921 هاتف 04-9501610 فاكس 04-9503140

חיפה 31090, ת.ד. 8921 טלפון 04-9501610 פקס 04-9503140

Email: adalah@adalah.org

<http://www.adalah.org>



ב-31 במאי 2010 יירט חיל הים הישראלי במים הבינלאומיים משט של ספינות, שניסו לפרוץ את המצור על עזה ולהעביר לרצועה סיוע הומניטרי. בפשיטה של הצבא הישראלי על המשט נהרגו תשעה אזרחים טורקים ועשרות נפצעו. כ-700 פעילי זכויות אדם, עיתונאים ואחרים השתתפו במשט; הם נעצרו ולאחר מכן גורשו מישראל. עדאלה, הוועד הציבורי נגד עינויים בישראל ורופאים לזכויות אדם הגישו לבג"ץ עתירה למתן צו הביאס קורפוס ודרשו למסור לבית המשפט מידע על מיקומם של העצורים ועל מצבם, מכיוון שהמדינה הטילה איפול תקשורת בעניינים אלה. ב-2 ביוני 2010 דחה בית המשפט את העתירה ופסק שהסעדים העיקריים שביקשו העותרים קיבלו מענה ושהעתירה בטלה בעקבות מסירת מידע על מספר הנוסעים הפצועים ומיקומם והודעה של הפרקליטות כי כל העצורים הזרים גורשו מישראל או עומדים לפני גירוש.

ייצוג מנהיגים ערבים שנעצרו בגלל השתתפותם במשט החירות לעזה.

בית משפט השלום באשקלון, מ"י, 2080-06/10 ומ"י, 5138-06/10, מדינת ישראל נ' שייח ראיד סלאח ואח'

ב-31 במאי 2010 נעצרו ארבעה ערבים אזרחי ישראל שהיו על סיפונה של מאבי מרמרה, אחת הספינות שהשתתפו במשט החירות לעזה. שלושה מהם מנהיגים פוליטיים – מוחמד זידאן, יו"ר ועדת המעקב העליונה של הציבור הערבי בישראל; שייח ראיד סלאח, ראש התנועה האיסלאמית בישראל; ושייח חמאד דעבאס, ראש התנועה האיסלאמית בישראל (הפלג הדרומי) – וכן הגב' לובנה מסארווה מהתנועה לשחרור עזה (Free Gaza Movement) ומאוניברסיטת אל-קודס. התובע המשטרתי ביקש להאריך את מעצרם של הארבעה וטען שאפשר לייחס להם עבירות שונות, כמו קשירת קשר לבצע עבירה, החזקת נשק ושימוש בנשק. הוא טען גם, שלפי מדיניותה של המדינה יש לעצור אזרחים ישראלים שהשתתפו במשט. התביעה לא הציגה כל ראיות המוכיחות כי מי מהארבעה השתתף בהתקפה על חיילי חיל הים הישראלי או נושא באחריות להתקפה זו. צוות ההגנה, שכלל עורכי דין מעדאלה ומאל-מיזאן, נצרת, ואת עורך הדין חוסין אבו חוסין, טען שמכיוון שהאירועים אירעו במים בינלאומיים אין לבית המשפט הישראלי סמכות לדון בתיק, שהמעצר אינו חוקי על פניו מכיוון שעל פי החוק יש להביא את העצורים לפני שופט בתוך 24 שעות, ואילו הארבעה היו עצורים 40 שעות עד שהובאו לפני שופט. הארבעה שוחררו ב-3 ביוני 2010 בתנאים מגבילים: מעצר בית לשבוע, איסור יציאה מהארץ ל-45 יום והפקדת ערבות של 150 אלף שקל. עד היום לא הוגשו נגדם כתבי אישום.